

בעין חינוכית

בעין חינוכית מספר 55, ר"ח אדר תשס"ט

רקע

לעתים נדמה כי בפורים אין מתחפשים אלא מסירים תחפושות, בעיקר בהתנהגות ובתרבות המראים לכל לאיזה עולם אנו באמת שייכים. בפורים חושפים את הכמיהה הפנימית שלנו אשר קיימת בסתר כל השנה, ונותנים לה דרור בזכות תחושת ה-"ונהפוך הוא".

ימי הפורים מציבים אתגר חינוכי מורכב בפני אנשי חינוך. להמשיך ולאפשר את העצמאות היחסית של התלמידים הנהוגה בחודש זה, תוך הכוונת בצורה חכמה לכיוון בונה וחיובי. המכתב הבא "מבוסס על מקרים אמיתיים", ועשוי להציב בפנינו ובפני תלמידנו את האתגר במלוא עוצמתו.

פורים לנו – שכח את הכול!?

הרב יונה גודמן, ראש תחום חינוך אמוני

לאריק שלום,

כשהדרכת את הקבוצה שלנו ב"גשר", הצעת לנו לכתוב לך שאלות, מחשבות וכדומה (כדברידך, "אפילו בעוד שנה אשמח לקבל מכתב"). אז הנה, עברו רק שלושה חודשים, ואני כותבת.

כידוע לך, נוצר קשר טוב בין הקבוצה שלנו (המגמה לאומנויות בעירוני ג') ובין קבוצת הדתיות. אני אישית התחברתי מאוד עם מוריה (בחורה מדהימה, למרות שהיא דתייה...). היא הזמינה אותי הרבה פעמים לבקרה ולראות איך הדתיים חיים באמת.

ההזדמנות הגיעה בפורים. אני בין כה לא סובלת את מה שעושים אצלנו ב"פורים". לדעתי, פורים אצל החילוניים הוא חג של סתם השתוללות וראש קרנבל, מוסיקה רועשת, קשיי נשימה מרוב עשן סיגריות והמון אלכוהול (לא סבלתי את זה גם קודם, בלי קשר לכך שפגשתי דתיות והתחלתי להתעניין קצת ביהדות). בקיצור – מסיבת פורים אצלנו היא סתם מגעילה (ועוד טוענים חברי שהם "עושים שמח"!).

נסעתי למוריה ביום שני, יום לפני פורים. חיכיתי לפגוש את האווירה המיוחדת של העולם הדתי. אווירה שכל כך הרבה דיברתם עליה ב"גשר".

האם אתה מסוגל להבין את עומק האכזבה שלי כשגיליתי שהכל מילים ריקות?! מצאתי שה"עולם הדתי" שלכם מהווה חיקוי עלוב של העולם שאני שוקלת לעזוב. למעט העובדה שאתם קוראים את המגילה של אסתר מתוך המקרא לעומת ההצגה ההיתולית שלנו, הרי שכל היתר כמעט אותו דבר. קרנבל ועישון, אלכוהול, מוסיקה רועשת והשתוללות. בדיחות טפלות (במקרה הטוב...) ושוטטות סתמיות עד הבוקר, המלווה לעתים בפורקן יצרים. הייתי מרחיבה עוד אך כדתי אתה בוודאי מכיר זאת לא פחות ממני. (אגב, גם אצלכם החברה טענו שהם "עושים שמח"!).

אני מדפדפת בדפים שכתבתי בסמינר, כסיכום לשיחה שלך על "עומק היהדות", "עולם רעיוני עשיר" ואולי הציני מכל: "חיים של משמעות ותוכן"! ושואלת את עצמי היכן כל זה נמצא? זה התוכן? זו המשמעות?

"משמעות" כמו שפגשתי במסיבת פורים שלכם יש לי ב"מקור" אצלנו. אינני לא זקוקה לחיקוי שאתם עושים. בפורים אתם בעצם מתחפשים לחילוניים בהתנהגות שלכם, ואם אחליט שאני רוצה להמשיך בהווי החילוני, יש לי אותו די ביותר בבית.

בשורה התחתונה, לא מצאתי בפורים שלכם כלום. לא "עומק", לא "רעיון", ולא "עולם דתי נפלא". אינני

יודעת כיצד לנסח את דברי כשאלה כי הם יותר זעקה!
התרשמתי בסמינר שאתה בן-אדם כן ולכן אינני מבינה את הפער בין המילים הגבוהות ובין המציאות העגומה בשטח. אינני יודעת האם יש מה להסביר לי. אני זוכרת שאמרת שפורים זה החג בו אנו אמיתיים. נו? אני חשה שאת התחפושת אתם לא לובשים

בפורים, אלא לבשתם עת הייתם בסמינר איתנו ב"גשר".
הדברים נכתבו בכאב, אך תקוותי שלא נפגעת. אשמח לשמוע ממך.

פורים, שנה!?

קרן

*****

הרהורים חינוכיים

- א. המכתב שהבאנו לעיל נוגע בממד התרבותי שלעיתים מתגלה בפורים בצורה לא ראויה. עוד אלו ממדים ראויים לחשיבה מחודשת במוסדות חינוך שאת מכירה (בין אדם לחברו? צניעות? היקף ההוצאות הכספיות להכתרה?).
- ב. החלטת לשוחח עם תלמידותיך על התוכן הראוי לצקת בפורים. אחרי השיחה הן אומרות לך: "המורה, השתכנענו. אך איך את רוצה שבאמת נעשה שמח? מה, סתם נרקוד כל היום?" מה תציעי להן?
- ג. ישנן מוסדות בהן כל המכתב אינו רלוונטי. מקומות עם שמחה אמיתית ובונה, מקומות מהם יוצאים למבצעי חסד עם תוכן ועוד. מה גורם לחלק מהמוסדות להיות כמו המתואר במכתב, ולאחרים לקדש שם שמים? מה ביכולתי כמחנכת לעשות כדי לעצב אווירה בונה, בה **יבחרו התלמידים מיוזמתם?**
- ד. אלו ממדים תוסיפי לפורים האישי שלך או של משפחתך, כדי להוסיף בו שמחה אמיתית?

*****

מסביב לדפים

- א. מי שמוכנה לשתף את כלל הבנות במחשבות בתחומי חינוך וחיים המתאימות לרוח של "בעין חינוכית", מוזמנת לשלחן אליי: vyg8@zahav.net.il.
- ב. ניתן לעשות מנוי אישי (ללא עלות) על דפי "בעין חינוכית". נא לפנות לשרון: sharonz@orot.ac.il.
- ג. מומלץ לשמור על דפי "בעין חינוכית" לשימוש עתידי.
- ד. נשמח אם תפיצו את הדברים הלאה, למשפחה ולחברים מחוץ למכללה.

*****

פורים כשר ושמח!